

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Rudolphi Goclenii Exercitationes et disputationes ethicae
& politicae**

Goclenius, Rudolph

Marpurgi Cattorum, 1601

LXXV. An omne justum sit justum simpliciter?

[urn:nbn:de:bsz:31-109121](#)

An omne justum sit justum simpliciter?

Negatur.

Cum quædam frequentetur in Politis, quæ in iusta alicui videantur, quæritur: An omne justam sit absolute justum. Id verò meritò negatur. Quædam enim iusta sunt ex secula contingentia, ex avaritia, non necessaria: Id quod Aristoteles quoq; docet disertè 3. cap. Eth. Nicomach. Habent enim tantum probabilem rationem, & possent aliter constitui. Exempli causa: Jure consuetudinis pessim per imperium Romanum in successione feudorum excluduntur fœminæ, ita ut præter dotem eis nihil detur. Hoc in speciem iniquum videtur, & pugna cum aequalitate naturali, quæ requirebat, ut fœminæ cum masculis in bonis paternis pariter succederent. Sed quia jus illud seu consuetudo (quæ lex ægagro) probabilem habet causam, propter bonum publicum, iniquitas illa dissimilatur. Interest enim Reipub. ut militem habeat, quem bonis feudalibus tanquam armamento & stipendio annuo sustentet, ut quoties opus sit eo uti possit. Masculi igitur qui ad arma tractanda, quibus patrii socii atque defenduntur, s. & sunt, merito scemini, ad lanam & colum natis, in successione horum honorum præferuntur. Jure positivo fures capitali

Publica pri-
vatis ante-
fendabo-
nis.

capiti li suppicio afficiuntur. Injustum hoc videtur, quod nulla sit proportio inter pecuniam & vitam: id est, nec inter delictum & poenam hanc. Sed valet hoc jus propter rationem probabilem, quae est, crescentibus & in infinitum gravantibus delictis, exasperande sunt poenæ. Capitis poenam jus naturale furibus non decernit, sed tantum dicit in genere: Furta sunt punienda. Ius positivum recens ad jus naturæ addit circumstantiam poenæ probabili ratione non necessariò definitam. Quid verò, si lex constituta ex diametro pugnet cum Decalogo? Tum vim legis amplius non habet.

LXXVI.

An verè dictum sit: Summum Jus, summa injuria?

Affirmatur *ad m. n.*

TRITIUM sermone proverbium est: *Summum jus, summa injuria.* Quod quomodo accipiendum, de eo punctim agemus. Ut æquitas opponitur duobus vitiis: Asperitati, nimiaque vehementiæ: & calumniali: Ita *Summum Jus* dupliciter accipitur. Magis propriè pro stricto jure sen rigido justo, vel judicio, sine mitigatione, quam legislator admireret propter aliquam non aspernandam circumstantiam: ut cum adolescenti

Bb 4

fanabili